

DEN NORSKE KATALOGKOMITÉ

Formann / sekretær : Øivind Berg,
Bibliografisk avdeling,
Universitetsbiblioteket i Oslo,
0242 Oslo
Tlf.: 22 85 92 27
Fax: 22 85 90 50
E-mail: katkom@ub.uio.no

Referat fra møte 2/97

- Tid: Tirsdag 2. desember 1997
Sted: Høgskolen i Oslo, Avd. JBI, Pilestredet 52, Oslo
Til stede: Øivind Berg, Dagny Eide, Gøril Hesstvedt, Torhild Larsen,
Inger Cathrine Spangen, Marit Vestlie
- Forfall: Anne Munkebyaune
- Referent: Øivind Berg
- Saksliste:
1. Godkjenning av dagsorden
  2. Godkjenning av referat fra møte 1/97, 10. september 1997
  3. Referat- og informasjonssaker
    - a) Generell materialbetegnelse for notemateriale
    - b) Informasjonsside på Web
    - c) NORMARC felt 440 - delfelt for nummerering av underserier
    - d) Referat fra møte 2/97 og møte 3/97 i NKKI
    - e) Referat fra møte 20.6.97 i "Referanseutvalg for autoritetsregistre i faglig dokumentasjon"
    - f) Referat fra BIBSYS referansegruppe for KATALOG, 6.-7.11.97
    - g) Referat fra kontaktmøte med RBT, SB og NB, 27.11.97
  4. "Problemet år 2000"
  5. Endringer i periodikas hovedtittel (KAT. 21.2)
  6. Nytt opplag av Katalogiseringsregler
  7. Ny utgave av NORMARC
    - a) Nytt utkast til felt 856
    - b) Status og framdrift i revisjonsarbeidet
  8. Møteplan for våren 1998
  9. Eventuelt

1. Godkjenning av dagsorden

Dagsorden ble godkjent uten merknader.

2. Godkjenning av referat fra møte 1/97, 10. september 1997

Referatet ble godkjent uten merknader.

3. Referat- og informasjonssaker

a) Generell materialbetegnelse for notemateriale

Før komitéen tar stilling til det foreliggende endringsforslag ønsker en å innhente brukermiljøenes synspunkter. Det var enighet om å nedprioritere arbeidet med dette til fordel for andre saker. Saken utsettes derfor inntil videre.

b) Informasjonsside på Web

Det er laget en web-side etter forslaget på forrige møte. Komitéens medlemmer er godt fornøyd både med utforming og innhold. Viktigheten av en definert målsetting samt et definert ambisjonsnivå for ressursdelen av web-siden ble understreket, og det er enighet om at en primært skal vedlikeholde referanser til relevante organisasjoner, standarder, regelverk, retningslinjer og hjelpemidler, og ikke litteraturreferanser. Gøril Hesstvedt mente at den primære målsettingen bør være å bringe informasjon som er relevant og til nytte for katalogisatorer i sin alminnelighet, og ikke bare for spesielt interesserte. En del forslag til ressurser som bør vurderes nærmere med sikte på innlemmelse ble nevnt:

- NKKI
- BIBSYS (egen side for katalogiseringshjelpemidler)
- Biblioteksentralen ("Katref")
- NBF (publikasjonsliste)
- Andre anvendelser av MARC-formatet
- MARC-posten
- Relevant informasjon fra de øvrige nordiske land
- LC - Rules and interpretations

En liste over web-ressurser tilsendt fra Knut Hegna ble også gjennomgått.

c) NORMARC Felt 440 - delfelt for nummerering av underserier

Spørsmålet ble behandlet på forrige møte. Etter anmodning fra Annema Langballe ble spørsmålet gitt fornyet behandling. NORMARC felt 440 har ett delfelt \$v for nummerering innen en serie med referanse både til hovedserie (KAT. 1.6G) og til underserie (KAT. 1.6H5). For at riktig ISBD-tegnsett skal kunne genereres i eksempel 2 i KAT. 1.6H5 er det nødvendig at NORMARC har separate delfeltkoder for nummering innen hovedserie og nummerering innen underserie. Komitéen besluttet å reservere delfelt \$v for hovedserie og innføre et nytt delfelt \$y for underserie. Gøril Hesstvedt lager forslag til nye formuleringer i NORMARC. Marit Vestlie forsøker å finne et representativt eksempel.

d) Referat fra møte 2/97 og møte 3/97 i NKKI

Referatene ble tatt til etterretning.

e) Referat fra møte 20.6.97 i "Referanseutvalg for autoritetsregistre i faglig dokumentasjon"

Referatet ble tatt til etterretning. Komitéen finner forslaget til mandat uklart, og vil spesielt påpeke at den norske nasjonalbibliografien må trekkes inn i samarbeidet dersom en tar sikte på en målsetting på et nasjonalt nivå.

f) Referat fra BIBSYS referansegruppe for KATALOG, 6.-7.11.97

Gøril Hesstvedt oppsummerte de viktigste sakene som ble diskutert:

- Monografi / periodikum - problematikk: arbeidet med å etablere retningslinjer samt foreta avgjørelser i spørsmål vedrørende spesifikke innførsler ledet av en sentral arbeidsgruppe videreføres. "Mono-peri-gruppen" har en veiledende funksjon overfor katalogisatorene og koordinerer og følger opp løpende oppryddingsarbeid.
  - Katalogisering av I-analytter: BIBSYS vil legge til rette for dette i den nærmeste framtid. Problemstillinger som ble diskutert, var hvorvidt analytter skal utgjøre separate innførsler eller biinnførsler, hvorvidt de skal integreres i hovedbasen eller utgjøre en separat base, og om det skal være lokaliseringbaser eller tematiske baser.
  - Språkkoder for samisk: det ble vedtatt at koden "lap" brukes i tillegg til særkode for det enkelte samiske språk.
  - Retningslinjer for grenseoppgangen mellom opplag og nye utgaver ble lagt fram.
  - "Katvakt"- ordningen videreføres. Referansegruppens medlemmer tilbyr en løpende problemløsningstjeneste for katalogiserings spørsmål overfor katalogisatorene.
- Offisielt referat vil bli sirkulert komitéens medlemmer når det foreligger.

g) Referat fra kontaktmøte med RBT, SB og NB, 27.11.97

På møtet deltok DNK ved Øivind Berg, NKKI ved Jon Anjer samt representanter for RBT, SB og NB (inkl. riksbibliotekaren, bibliotekdirektøren og nasjonalbibliotekaren). Hovedtema for møtet var den fremtidige organiseringen av oppgaver som i dag hører inn under komitéenes virkeområde. Berg og Anjer orienterte om arbeidet i de respektive komitéer og redegjorde for aktuelle utviklingsoppgaver på området:

- Ny norsk DDK-utgave
- Revidert opplag av Katalogiseringsregler
- Revidert utgave av NORMARC-formatet
- Etablering av nasjonalt autoritetsregister for person- og korporasjonsnavn
- Etablering av nasjonalt emneregister

Det var full enighet blant alle som deltok på møtet at dette saksområdet hører naturlig inn under NB's ansvar. Nasjonalbibliotekaren var enig i at den operativt rettede delen av arbeidet krever en permanent organisering, men påpekte at en overtakelse av det løpende ansvar for utvikling og vedlikehold av regelverk og hjelpemidler fra NB's side forutsetter at NB overtar alle rettigheter i forhold til de aktuelle publikasjoner. Det var videre enighet om at NB nå tar føringen når det gjelder å få igangsatt de prosesser som er nødvendig for en formell overtakelse av ansvaret. NB vil umiddelbart utrede en permanent organisering av ansvarsområdet og kalkulere de tilsvarende kostnader med sikte på å fremme dette over budsjettet for 1999. NB vil også snarest ta den nødvendige kontakt med Norsk bibliotekforening når det gjelder rettighets- spørsmålet for DDK og Katalogiseringsregler. Både RBT og SB understreket at det var viktig at de to komitéene blir videreført med representativ sammensetning, selv om de etter overføring av de operative funksjonene til NB, kun vil ivareta referansemessige funksjoner.

4. "Problemet år 2000"

Via NKKI er det kommet en e-post fra Torgeir Bie-Olsen, NRK-biblioteket, med spørsmål om overgangen til nytt sekel og a) datoangivelse i NORMARC delfelt 008, pos. 00-05, og b) norske biblioteksystem generelt.

Komitéen er enig i at det er ønskelig at denne datoinformasjonen ble registrert med åtte sifre, men kan ikke se at fortsatt angivelse av registreringsdato med seks sifre skaper praktiske problemer i overskuelig framtid. Komitéen ønsker å avvente eventuelle endringer på dette

punktet i USMARC (noe som så langt ikke er blitt foreslått) før en vurderer å endre NORMARC.

Spørsmålet om hvorvidt norske biblioteksystemer er i stand til å takle overgang til nytt sekel ligger klart utenfor komitéens mandat, og er derfor ikke behandlet i komitéen. Øivind Berg har videresendt dette spørsmålet til de tre største systemleverandørene, BIBSYS, Norsk Systemutvikling og Bibliotek-Systemer, som alle opplyser at dette problemet er under full kontroll.

5. Endringer i periodikas hovedtittel (KAT. 21.2)

Bibliografisk avdeling, Norper-kontoret, ved UBO har anmodet komitéen om en nærmere vurdering av reglene for tittelendring for periodika ifølge KAT 21.2A og 21.2C. Det er spesielt kriteriet om at en tittel anses å være endret dersom det er forandringer i tittelens fem første ord,

som medfører at det må lages ny hovedinnførsel i en del tilfeller der dette oppleves som lite ønskelig såvel fra ressursmessig som fra søkemessig synsvinkel. Det vises i denne sammenheng til det internasjonale ISSN-systemets kriterier for endring av ISSN og nøkkeltittel. ISSN-regelverket skjeler mellom såkalte vesentlige (major) og mindre vesentlige (minor) endringer, og her opereres ikke med kriteriet om at enhver endring i de fem første ord er en vesentlig endring. Ved mindre vesentlige endringer i tittelen foretas ingen ny tildeling av ISSN eller nøkkeltittel. Til mindre vesentlige endringer regnes f.eks. tillegg, fjerning eller flytting av preposisjoner, artikler og konjunksjoner, og endringer av stavemåte som ikke endrer ordenes betydning. Komitéen vil påpeke at mens "LC Rule Interpretations" bare på visse punkter støtter ISSN-systemets praksis, ser "CONSER Cataloging Manual" ut til å støtte denne praksis fullt ut, og det anbefales å angi tittelendring både som 500-note og som biinnførsel på varianttittel. Norper-kontorets praksis med å lage ny hovedinnførsel kun når en tittelendring gjelder for mer enn to nummer støttes imidlertid også av "LC Rule Interpretations". Komitéen har stor forståelse for Norper-kontorets praksis med hensyn til tittelskifte for periodika. Det er imidlertid noe forskjellig syn blant medlemmene i hvilket omfang de forskjellige angitte eksempler representerer tittelendringer som kvalifiserer for ny hovedinnførsel eller ikke. Det er også ulike syn på hvorvidt det norske regelverket bør endres for å åpne opp for en mindre konsekvent praksis med hensyn til tittelskifte for periodika. Norper-kontoret bes fremme et konkret endringsforslag som kan behandles på neste møte.

6. Nytt opplag av Katalogiseringsregler

Inger Cathrine Spangen har laget en oversikt over hva som bør med i et nytt opplag. Øivind Berg har bedt en medarbeider i Bibliografisk avdelings EDB-seksjon foreta en prøveskanning av nåværende utgave samt gi et overslag over hvor mange timeverk dette arbeidet vil kreve. Komitéen har bedt Norsk bibliotekforening om å medvirke til at arbeidet med et nytt opplag kommer i gang. Øivind Berg har vært i kontakt med Tore Andersen i NBF, som stiller seg positivt til dette. Inger Cathrine Spangen har sagt ja til en forespørsel fra NBF om å stå for redigeringen av det nye opplaget. RBT, SB og NB ble orientert om saken på møtet 27.11. Det bør arbeides for at opplaget foreligger til oppstart av høstsemesteret 1998. Dette forutsetter trykkeklart manus senest 1.8.98. Øivind Berg følger opp saken videre, og tar kontakt med NBF og NB for å avklare hvem som vil ha ansvaret for utgivelsen av det nye opplaget.

7. Ny utgave av NORMARC

a) Nytt utkast til felt 856

Revidert utkast til felt 856 ble gjennomgått. Dette er nå ajourført slik at det er i overensstemmelse med de siste foreslåtte endringer i USMARC. Av nye ting kan nevnes innføring av indikatorer for tilgangsmetode og dokumentrelasjon, innføring av nytt delfelt \$g for URN (Uniform Resource Name) og endring av delfelt \$q med ny betegnelse "elektronisk format". I tillegg er det laget flere eksempler. Enkelte justeringer av teksten ble foretatt. Spørsmålet om norsk betegnelse for begrepet "electronic resource" ble også drøftet. Ikke alle er fornøyd med å oversette dette med "elektronisk dokument". Marit Vestlie tar kontakt med Norsk språkråd om denne saken.

b) Status og framdrift i revisjonsarbeidet

Øivind Berg foretar ny tekstoppsetting inkludert de punkter som ennå ikke er bearbeidet, og lager en ny korrekturutgave. Dagny Eide gjennomgår tabellen over landekoder. Marit Vestlie gjennomgår tabellen over språkkoder og undersøker status med hensyn til "offentlig trykksaknummer" (felt 074). Til neste møte gjennomgås teksten i nåværende utgave fra og med felt 500 og utover.

8. Møteplan for våren 1998

Det er fastsatt to møter våren 1998:

- 1/98: Fredag 27. mars. Sted: Høgskolen i Oslo, Avd. JBI
- 2/98: Fredag 12. juni. Sted: Norges landbrukshøgskole, Ås

9. Eventuelt

a) Bruk av store bokstaver i samiske korporasjonsnavn

Gøril Hesstvedt foreslo på vegne av BIBSYS referansegruppe for katalog at følgende spesielle regel innføres for bruk av store bokstaver i samiske korporasjonsnavn: "De nasjonale regler for norsk, svensk og finsk følges."

Komiteén sluttet seg enstemmig til dette. Samisk går inn som avsnitt A.45. Etterfølgende avsnitt under A forskyves tilsvarende. Endringen blir som følger:

A.45 SAMISK

A.45A. Navn på korporasjoner

De nasjonale regler for norsk, svensk og finsk følges.

Oslo, 4. januar 1998

Øivind Berg
formann / sekretær